Taina Vallander

12.9.2022

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
Eduskunta
TyV@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausunto TyV 13.9.2022 klo 12.15

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2011/98 kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmälupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista muuttamiseksi, U 59/2022 vp

Ehdotus on osa toimenpidepakettia, jolla pyritään korjaamaan EU:n laillista maahanmuuttoa koskevan politiikan keskeisiin puutteisiin ja vastaamaan yleistavoitteisiin osaajien houkuttelemisesta. STTK pitää nyt annettua osaajapakettia (Skills and Talent Packages) ja sen sisältämää esitystä yhdistelmälupadirektiivin uudelleen laatimisesta oikeana askeleena kohti EU:n yhteisen laillista maahanmuuttoa koskevan politiikan kehittämistä.

STTK pitää esitystä perusteltuna ja tarpeellisena. Euroopan väestö ikääntyy nopeasti ja Suomi on yksi väestöltään nopeimmin ikääntyviä EU-maita. Eurooppa tarvitsee tulevaisuudessa lisää osaavaa työvoimaa. Alueiden välinen kilpailu osaajista on kovaa. Näistä syistä on tärkeää, että yhteistä laillisen maahanmuuton politiikkaa sekä lupaprosesseja kehitetään Euroopan unionin maiden yhteistyöllä. Yksittäisten jäsenmaiden tekemät politiikkatoimet eivät yksin riitä.

Yhdistelmälupadirektiivillä pyritään sujuvoittamaan oleskelulupaprosessia, myöntämällä yhdistetty työ- ja oleskelulupa kolmansien maiden kansalaisille. Tavoitteena on myös taata kolmansien maiden kansalaisille yhtenevät oikeudet. Nykytilassa on tunnistettu keskeisiä ongelmia esimerkiksi hakijan epäselvistä oikeuksista, monimutkaisesta ja tehottomasta menettelystä, jotka ovat omiaan vähentämään EU:n houkuttelevuutta alueena verrattuna muihin vaihtoehtoisiin kohdealueisiin. STTK pitää myös ongelmallisena, että matalan ja keskitason koulutettujen maahanmuuttajaryhmien pääsyedellytykset eivät myöskään kuulu nykyisen direktiivin soveltamisalaan, eikä sitä näin ollen voida pitää yhdenvertaisena. Lisäksi työntekijöiden hyväksikäytön suoja ei ole nykyisin riittävällä tasolla.

Taina Vallander 12.9.2022

STTK katsoo, että ehdotus tukee Suomen kansallista politiikkaa ja sen tavoitteita, eikä ole ristiriidassa Suomessa jo toteutettujen oleskeluluprosessia sujuvoittavien toimien ja lakimuutosten kanssa.

Lisätietoja Taina Vallander, johtaja, STTK ry
taina.vallander(at)sttk.fi